

Hovedkonklusioner og anbefalinger fra Socialtilsyn Østs årsrapport 2017. Maj 2018

Baggrund

Grundlaget for udarbejdelsen af årsrapporten for det enkelte tilsyn fremgår af lov om socialtilsyn § 9 og bekendtgørelse om socialtilsyn § 18.

Socialtilsynets årsrapport skal fungere som en årlig afrapportering til Børne- og Socialministeriet om socialtilsynets virke og resultater i forhold til de opgaver og rammer, som er stillet i lov om socialtilsyn, samt drøftes i regionens kommuner og Region i forbindelse med indgåelse af kommende års rammeaftale.

Jf. Rammeaftalebekendtgørelsen skal kommuner og region i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen drøfte socialtilsyn.

Lov om Socialtilsyn trådte i kraft den 1. januar 2014. Socialtilsynet udarbejder en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, som skal sendes til sekretariatet for rammeaftalen og socialstyrelsen senest den 1. juli året efter det kalenderår rapporten vedrører. Årsrapporten beskriver Socialtilsyn Østs erfaringer med tilbuddenes og plejefamiliernes faglige og organisatoriske kvalitet på udvalgte fokuspunkter. Socialtilsynets kvantitative virke beskrives ligeledes.

Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet.

Årsrapporten for 2017 er endnu ikke færdig til offentliggørelse. Det forventes, at den offentliggøres ultimo maj 2018. Socialtilsyn Øst kan på nuværende tidspunkt orientere om følgende:

Status

Tilsynsopgaverne i 2017 blev udført af en medarbejderstab, der udgjorde 63 årsværk – 43 tilsynskonsulenter og 20 stabsmedarbejdere, herunder 4 ledere.

Socialtilsyn Øst har været på minimum ét tilsynsbesøg i samtlige af de plejefamilier og sociale tilbud som socialtilsynet har tilsynsforpligtelsen med. Samlet set har Socialtilsyn Øst gennemført 1.894 tilsyn.

Socialtilsyn Øst har haft tilsynsforpligtelsen for 1.172 plejefamilier og 372 sociale tilbud og misbrugsbehandlingssteder.

Særligt i forhold til **aktive godkendte plejefamilier** kan det oplyses, at udviklingen ser således ud:

2014	2015	2016	2017
1.455	1.233	1.204	1.172

Socialtilsyn Øst har ny-godkendt:

- 10 sociale tilbud
- 58 plejefamilier.

Særligt i forhold til **ny godkendte plejefamilier** kan det oplyses, at udviklingen ser således ud:

2014	2015	2016	2017
42	80	75	58

Derudover, har Socialtilsyn Øst i 2017 blandt andet udført følgende opgaver:

- Truffet 5 afgørelser med vilkår for godkendelsen, der indeholdt 7 vilkår - 1 på plejefamilieområdet og 4 på tilbudsområdet.
- Truffet 8 afgørelser om påbud, der indeholdt 10 påbud - 5 på plejefamilieområdet og 3 på tilbudsområdet.
- Truffet 5 afgørelser om tilbagekaldelse af godkendelsen på plejefamilieområdet. Der er ikke truffet afgørelse om tilbagekaldelse af godkendelsen på tilbudsområdet.
- Modtaget 66 anmodninger om dispensation, heraf er 23 modtaget fra plejefamilier og 43 ansøgninger er modtaget fra tilbud.
- Modtaget 98 ansøgninger vedrørende væsentlige ændringer på tilbudsområdet.
- Modtaget 195 anmodninger om ændring af godkendelsen på plejefamilieområdet.
- Modtaget 45 anmodninger om aktindsigt, disse er behandlet efter henholdsvis forvaltningslovens- og offentlighedslovens regler.
- Modtaget og behandlet 230 henvendelser om bekymrende forhold - whistleblowordningen.

Samlet vurdering

Den samlede vurdering er, at ønsket fra regeringens side om et kvalitetsløft på det sociale område, er i en positiv udvikling og at samarbejdsrelationerne mellem socialtilsynet, tilbuddene og kommunerne styrkes blandt andet ved kontinuerlig dialog.

Mere specifikt kan det endvidere konkluderes:

- At de sociale tilbud og plejefamilierne vedrørende de udvalgte fokuspunkter har en generel høj kvalitet.
- At sagsbehandlingen for ny-godkendelse af både tilbud og plejefamilier kan nedbringes ved, at ansøgerne følge de anvisninger der er i ansøgningseskemaet, og fremsender den dokumentation som socialtilsynet her efterspørger for at fremme en hurtig og smidig ansøgningsproces.
- At de sociale tilbud i mindre grad end store tilbud har fortsat det målrettede og professionelle arbejde både med indsatsmålene og dokumentationen af resultaterne, end det kunne forventes på baggrund af de i 2016 formulerede udviklingspunkter.
- At der især på børne- og ungeområdet er kommet en udvidet forståelse af magtanvendelsesbegrebet, hvilket betyder, at der er kommet større fokus på blandt andet gråzonerne mellem magt og omsorg.
- At de sociale tilbud fortsat skal arbejde med opfølgning på magtanvendelser og overgreb med henblik på læring og forbedring af indsatsen.
- At Socialtilsyn Øst fortsat møder udfordringer i forhold til de juridiske konstruktioner og lovgrundlag, blandt andet vedrørende mangelfulde vedtægter, uoverensstemmelser mellem boligtype og tilbudstype jf. servicelovens § 111. Udfordringerne har som altovervejende udgangspunkt ikke indflydelse på kvaliteten i de indsatser, der ydes i tilbuddene, men er derimod af mere formel betydning i forhold til sikringen af overholdelsen af den gældende lovgivning på området.
- At kvalitetsmodellen fortsat har skabt en øget bevidsthed om selve opgaven med at være plejefamilie, omkring fagligheden og hvilke gensidige forventninger/krav, der er mellem plejefamilien og anbringende kommune.
- At plejefamilierne kan blive mere bevidste om og tage ansvar for deres kompetenceudvikling.

Anbefalinger ift. Rammeaftale 2019

Socialtilsyn Øst kan på baggrund af belysning af kvaliteten i plejefamilier anbefale at følgende drøftes i forhold til kommende års rammeaftale:

- At kommunerne indgår i et samarbejde om at udbyde efteruddannelse til plejefamilierne, således at efteruddannelsen rammer bredere og målrettet.
- At kommunernes fokus på at rekruttere plejefamilier øges fordi:
 - Antallet af ny godkendte plejefamilier falder
 - Antallet af aktive plejefamilier er svagt faldende.

Det skal samtidigt anbefales, at kommunerne fokuserer på kommende initiativer, der skabes via SATS puljeprojektet *"Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn"*, der indeholder 3 initiativer:

- Ensartet ny godkendelseskoncept på tværs af de 5 Socialtilsyn.
- Godkendelse til 3 nye former for plejefamilier:
 - Almene
 - Forstærkede
 - Specialiserede.
- Krav om tætte opstartsforløb i plejefamilier.

Når Socialtilsyn Øst årsrapport for 2017 er offentliggjort, vil denne blive forelagt RS17 i sit fulde omfang.